

[Gert Petersen]

Mr. Shultz kan være tilfreds. Hans orlogskaptajner skal ikke individuelt have besked om, at de ikke må medføre atomvåben. Russerne kan ikke regne ud, om de skibe, der lægger til i Danmark, er uden atomvåben, for det kan godt være, at de medbringer sådanne våben. Det hele er, som det var før den 14. april. Det har ikke vælgerne, men Det Radikale Venstre sørget for. Man forstår udenrigsministerens taknemlighed.

I det hele taget skal man bruge lup for at finde radikale fingeraftryk på den programmerklæring, statsministeren fremlagde i tirsdags. Ja, stigningstakten i ulandsbistanden fastholdes, men det ville også være vedtaget, selv om De Radikale ikke var gået ind i regeringen.

Så er der en passus om medhjælpende hustruer, der skal have styrket deres position. Det har været en mærkesag for den nye socialminister, og her er vi måske ved den virkelige radikale triumf, den egentlige årsag til, at De Radikale påtog sig regeringsansvarets byrde.

Måske vil nogle entusiaster tro, at det er De Radikale, der har sikret nulstilling af forsvarsudgifterne i de næste 2 år, men så må jeg skuffe dem, for den nulstilling fandtes i statsministerens eget udspil i erkendelse af, som det hed, »Folketingets sammensætning«, og den sammensætning er jo uafhængig af, om De Radikale er i regering eller ej.

Hele striben af radikale mærkesager er forsvundet i favntaget fra Venstre og De Konservative: styrkelse af den kollektive trafik, nytænkning omkring Storebælt, obligatorisk overskudsdeling, radikale energibesparelser, inspiration fra Brundtland-rapporten, betalt frihed til uddannelse, som De Radikale foretrækker at kalde uddannelsesorlov med godtgørelse – alt dette er åbenbart strøget af censuren med statsministeren og udenrigsministeren som censorpennefødere.

Jeg har her brugt en del tid på det nye regeringsparti, fordi der er tale om et virkelig historisk skifte, som påkalder sig opmærksomhed, men også fordi De Radikales kapitulation er en god indfaldsvinkel, når man skal se nærmere på regeringens programmerklæring.

Tag nu miljøpolitikken: Først siges der nogle pæne ord, og derpå aflives så princippet om, at forureneren skal betale. Næh, ifølge statsministeren skal forureneren skam i en række tilfælde have kompensation. Hvorfra? Fra den stats-

kasse, som i øvrigt skal slankes, men så må slankningen jo gå ud over nogle andre.

Endnu alvorligere er det, at der fastsættes en miljøprioriteringsramme på 3,5 mia. kr. om året, og den skal fastholdes, hedder det. Ét er, at så er vandmiljøplanen fra begyndelsen beskåret, og det er slemt nok, men vi ved, at den voldsomme forurening af vandet, af luften, af jorden, som vi lever med, at denne voldsomme forurening vil medføre katastrofer, hvis den får lov til at fortsætte. Det kan være svært at forudse den konkrete form, katastroferne antager, og alligevel, uanset hvad der sker, uanset hvor mange fisk der dør som følge af pludselige algekatastrofer, uanset hvor megen kemisk forgiftning der finder sted, uanset hvilke faktiske opgaver der kan forudses, og uanset hvad man må være forberedt på af uforudsete katastrofer, har man på forhånd fastsat en ubrydelig økonomisk ramme: 3,5 mia. kr. om året og ikke en øre mere, uanset hvad der måtte ske. Så kan naturen ellers have det så godt, og det kan menneskene altså også.

Hvor var det dog klogt, hvad der blev sagt under valgkampen. Jeg citerer:

»Regeringens mål har åbenbart været at få fastlagt en investeringsramme for en årrække. Det kan være interessant, men er i sig selv helt utilstrækkeligt for en prioritering.«

Citatet er hentet fra en udtalelse af den radikale fru Marianne Jøved fra den 28. april. Vi finder ikke skyggen – ikke skyggen – af denne tankegang afspejlet i regeringens program.

Det er sørgmodigt at tænke på, at disse andre tanker, som De Radikale gennem årene har udtrykt, kunne være blevet til virkelighed, hvis De Radikale havde valgt den anden side og accepteret en regering, der byggede på et samarbejde mellem Socialdemokratiet, SF og De Radikale, et samarbejde, som i så fald oven i købet ville have haft et flertal bag sig, hvilket er temmelig uset i dette Folketing. Det ville være første gang siden 1973, at det var sket.

Men bevar mig vel, vi ved, at der i årevis har eksisteret en fundamental enighed mellem De Radikale og det visnede firkløver om den økonomiske politik, og det er vel denne fællesnævner, der har fået De Radikale til at kaste alt andet arvegods over bord.

Hvad er det så for en fællesnævner om økonomisk politik, der afspejles i statsministerens erklæring? Det er for det første statens udgifts-